

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom 4. marca 2014 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Ing. Antona Jakubíka a JUDr. Libora Duľu v trestnej veci proti obvinenému **B. P.**, pre trestný čin lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 234 ods. 1, 2 písm. b/, písm. c/ Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 12. januára 2011, sp. zn. 1 To 56/2010, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného **B. P.** sa **o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo 7. októbra 2010, sp. zn. 3 T 176/2009, bol obvinený **B. P.** uznaný vinným z trestného činu lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 234 ods. 1, 2 písm. b/, písm. c/ Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006 (ďalej len „Tr. zák.“), na tom skutkovom základe, že

dňa 12. apríla 2002, v čase o 8.50 h. na ceste z mesta N. Z. do obce K., 1200 m od zástavky autobusu pri osade N. G. smerom na obec K., jazdiac na staršom osobnom automobile zn. Volkswagen nezisteného typu, bez evidenčných čísiel, hnedošedej farby, spolu s dosiaľ nestotožnenou osobou predbehli osobný služobný automobil Poľnohospodárskeho družstva K. (ďalej len PD K.), zn. Mazda 323, EČ: N., jazdiaci smerom do obce K., ktorý riadil zamestnanec družstva F. D., nar. X.. O. X., bytom K. X., ktorý spoločne s ďalšou zamestnankyňou družstva I. S., nar. X.. D. X., bytom

K. X., sediacou na zadnom sedadle vozidla, prevádzali finančnú hotovosť vo výške 500.000,- Sk určenú na výplaty zamestnancov PD K. uloženú v koženom kufříku, následne obžalovaný spolu s nestotožnenou osobou začali prudko brzdiť, v dôsledku čoho bol vodič vozidla zn. Mazda prinútený tiež brzdiť, pričom narazil prednou časťou svojho vozidla do zadnej časti vozidla Volkswagen a po zastavení vozidiel vystúpili obžalovaný so svojim spoločníkom z vozidla Volkswagen s čiernymi kuklami na hlavách a so zbraňami v rukách, pribehli z dvoch strán k vozidlu PD K., rozbili sklá na oboch predných dverách ako aj zadné sklo, po čom jeden z nich začal biť pažbou zbrane F. D. do hlavy a kričal na neho „Davaj peniaze!“, druhý z nich otvoril zadné pravé dvere vozidla a kričal na I. S. „Kde sú peniaze?“, následne zobral z vozidla kufřík, v ktorom sa nachádzala finančná hotovosť vo výške 500.000,- Sk, ako aj osobné veci I. S., a to okuliare, koženú peňaženku s hotovosťou vo výške 1.400,- Sk a s osobnými dokladmi, a z miesta činu na vozidle Volkswagen odišli, čím spôsobili pre PD K. odcudzením finančnej hotovosti škodu vo výške 500.000,- Sk (16.596,96 Eur), poškodením osobného motorového vozidla zn. Mazda škodu vo výške 171.730,- Sk (5.700,39 Eur), I. S. škodu na odcudzených veciach a finančnej hotovosti vo výške 3.500,- Sk (116,18 Eur) a F. D. spôsobili zranenie a to odreninu čela bez doby liečenia a práceneschopnosti.

Za to bol obvinenému podľa § 234 ods. 2 Tr. zák. a § 35 ods. 3 Tr. zák. uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) rokov nepodmienečne.

Podľa § 39a ods. 2 písm. b/ Tr. zák. bol zaradený pre výkon trestu do II. nápravno-výchovnej skupiny.

Podľa § 35 ods. 3 Tr. zák. súd zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Piešťany z 11. februára 2003, sp. zn. 2 T 199/2002, trestného rozkazu Okresného súdu Piešťany z 23. novembra 2008, sp. zn. 1 T 75/2008 a rozsudku Okresného súdu Nitra z 2. februára 2009, sp. zn. 4 T 75/2007 ako aj všetky rozhodnutia obsahovo na tento výrok nadväzujúce, pokiaľ zrušením stratili podklad.

Podľa § 49 ods. 1 a § 50 ods. 1 Tr. zák. uložil obvinenému i trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 4 roky.

Na základe podaného odvolania obvineným potom Krajský súd v Nitre rozhodol uznesením z 12. januára 2011, sp. zn. 1 To 56/2010 tak, že odvolanie obvineného B. P. podľa § 319 Tr. por. zamietol, pretože zistil, že nie je dôvodné.

Proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu podal obvinený dovolanie sám (25. septembra 2013), ktoré neskôr odôvodnil prostredníctvom ustanoveného obhajcu (13. január 2014). V jeho odôvodnení uviedol ako dovolacie dôvody uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ a písm. i/ Tr. por., z ktorých prvý predpokladá, že bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, druhý, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a tretí, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Uvádza v ňom nasledovné:

„Mám za to, že bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, kedy mi nebolo umožnené brániť sa proti vznesenému obvineniu dokázaním mojej nevinu a doplnením dokazovania.

Som toho názoru, že aj pokiaľ by sa odvolací súd správnosťou a úplnosťou zisteného skutku nezaoberal tak, ako mu to neumožňuje trestný poriadok v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ posledná alinea, mám za to, že rozhodnutie, ktoré napádam je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku.

...

Obhajca obžalovaného zdôvodnil svoje odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa a to proti výroku o vine a následne aj proti výroku o treste. Obvinený nemohol uvedený skutok spáchať a jeho vina nie je preukázaná. Potvrzuje to i svedok R. N., u ktorého obžalovaný pracoval v Španielsku a taktiež svedkyňa Č. vo svojej svedeckej výpovedi potvrdila, že prvýkrát čo boli v Španielsku, odišli spolu aj s obžalovaným a oslavovali v Španielsku obžalovaného 23. narodeniny. Obžalovaný má narodeniny 13. apríla a svoje 23. narodeniny mal 13. apríla 2002. Svedkyňa uviedla, že asi pred 3 rokmi si vymenila nový cestovný pas, kde mala poznačené razítka, kedy vycestovali do Španielska. V rámci zásady kontradiktórnosti neboli zadovážované dôkazy preukazujúce nevinu obžalovaného v rámci trestného konania. Cestovný doklad sa v tom čase mohol zadovážiť, nakoľko má byť 5 rokov archivovaný.

Okrem uvedenej vzorky, kvapky krvi, so skutkom obžalovaného nič nespája, žiadny iný priamy dôkaz ani nepriamy dôkaz. Na hlavné pojednávanie nebol zabezpečený kabát, na ktorom sa údajne mala nachádzať kvapka krvi. Nebolo možné získať novú vzorku krvnej stopy. Ak by sa krv nachádzala na kabáte, muselo by k tomu dôjsť nejakým úrazom, poranením, porezaním a potom by sa automaticky krv musela nachádzať aj na iných častiach, či už vozidla alebo oblečení alebo na skle. Nakoľko zo strany obžalovaného ale aj svedkov R. N. a pani Č. bolo preukázané, že boli v období 13. apríla 2002 v Španielsku, nemohol obžalovaný skutok kladený mu za vinu spáchať.

...

Súd prvého stupňa z výsledkov vykonaného dokazovania zistil skutkový stav tak, ako je opísaný vo výrokovej časti rozsudku. Súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil zistený skutkový stav. Niet pochýb, že skutok sa stal, avšak obžalovaný ho nespáchal, dôkazmi nebola preukázaná jeho vina, bol obvinený až po 6 (šiestich) rokoch a svedkovia N. a Č. potvrdzovali jeho alibi, i keď sa na ich výpovediach podpísal časový odstup.“

Z uvedených dôvodov obvinený žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky po prejednaní veci vyslovil rozsudkom porušenie zákona, zrušil napadnuté rozhodnutie, prípadne rozhodnutie, ktoré mu predchádzalo, a rozhodnutie naň obsahovo nadväzujúce a aby prikázal súdu, o ktorého rozhodnutie ide, aby vec v potrebnom rozsahu opätovne prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila Okresná prokuratúra Nové Zámky, ktorá navrhla dovolanie odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predovšetkým skúmal, či podané dovolanie spĺňa všetky obsahové a formálne náležitosti, či je podané oprávnenou osobou a či je prípustné. Dovoláním bolo napadnuté právoplatné uznesenie Krajského súdu v Nitre z 12. januára 2011, sp. zn. 1 To 56/2010, ako súdu odvolacieho. Proti takémuto rozhodnutiu je dovolanie prípustné podľa § 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por. Dovolanie bolo taktiež podané prostredníctvom obhajcu, čím bola splnená aj podmienka jeho podania oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por. Bolo podané včas a na zákonom určenom mieste (§ 370 Tr. por.), po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 ods. 1 Tr. por.) a označuje chyby konania a dôvod dovolania (§ 374 Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ďalej na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podané obvineným B. P. nie je dôvodné, a preto ho podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol, keďže chyby vytýkané v dovolaní nepredstavujú naplnenie žiadneho dovolacieho dôvodu.

Obvinený dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. postavil na skutočnosti, že „mu nebolo umožnené brániť sa proti vznesenému obvineniu dokázaním mojej nevinu a doplnením dokazovania“.

Platí, že právo na obhajobu treba chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva.

Zo spisového materiálu vyplýva, že obvinený sa počas celého trestného konania mohol vyjadrovať ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kládli za vinu a plne užívať svojich procesných práv zaručených mu Trestným poriadkom.

Obvinený sa tohto dovolacieho dôvodu dotýka len okrajovo a to nemožnosťou brániť sa doplnením dokazovania. Za porušenie práva na obhajobu ale nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10, 11 Tr. por. ako aj ich vlastné hodnotenie dôkazov podľa § 2 ods. 12 Tr. por. (k tomu pozri rozhodnutie 7, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky čiastka 1/2011).

Ak teda právo na obhajobu obvineného spočíva aj v navrhovaní dôkazov v zmysle § 34 ods. 1, § 44 ods. 2 Tr. por., potom tomu zodpovedá povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť, resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú.

Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že obvinený sa vzdal práva preštudovať spis po skončení vyšetrovania a súd sa s jednotlivými dôkaznými návrhmi riadne vysporiadal

(návrh obvineného na doplnenie dokazovania vypočutím svedkov uvedených pod bodom 3 návrhovej časti obžaloby ako aj návrh na skúmanie daktyloskopických stôp, súd zamietol, č.l. 426; uznesením súd upustil od výsluchu svedkov N. Š., Č. a V. a návrh obvineného na doplnenie dokazovania ohľadne vyhodnotenia odtlačku prstov zamietol, č.l. 461).

Pokiaľ ide o uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. dovolací súd konštatuje, že podané dovolanie v tejto časti je nepreskúmateľné dovolacím súdom, pretože len formálne poukazuje na naplnenie tohto dovolacieho dôvodu bez bližšej argumentácie a obsah uplatnených tvrdení v podanom dovolaní musí vecne zodpovedať použitému konkrétnemu dovolaciemu dôvodu.

Možno potom ustáliť, že obvinený svoje dovolanie v maximálnej možnej miere postavil na námietkach zameraných na nesprávnosť hodnotenia dôkazov súdmi a teda v konečnom dôsledku na námietkach smerujúcich proti skutkovým zisteniam súdov.

Dovolací súd ale nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy a preto pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písmeno i/ Tr. por. je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy 1. a 2. stupňa.

V prejednávanej trestnej veci to znamená, že pre dovolací súd sú rozhodujúce skutkové zistenia, podľa ktorých obvinený spáchal skutok tak, ako je tento vymedzený v tzv. skutkovej vete rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo 7. októbra 2010, sp. zn. 3 T 176/2009, pretože odvolací súd skutkové zistenia nemodifikoval.

V rozsudku okresného súdu popísanému skutkovému stavu zodpovedá právny záver vyjadrený v posúdení skutku obvineného ako trestného činu lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 234 ods. 1, 2 písm. b/, písm. c/ Tr. zák., čo okresný súd vo svojom rozhodnutí správne uviedol a náležite aj odôvodnil.

Vzhľadom na vyššie uvedené najvyšší súd musel po prejednaní veci na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného B. P. odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por., keďže je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 4. marca 2014

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Gabriela Protušová